

Nr 192.

Godkänd av första kammaren den 9 maj 1931.

Godkänd av andra kammaren den 9 maj 1931.

Riksdagens skrivelse till Konungen om utredning och förslag angående kontroll å handeln med fodermedel.

(Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 7.)

(Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 4.)

Till Konungen.

Uti inom riksdagens båda kamrar väckta motioner av enahanda innehåll hava framställningar gjorts i syfte att åstadkomma utredning och förslag angående kontroll å handeln med fodermedel.

Riksdagens vederbörande utskott hava i den ordning, 46 § riksdagsordningen stadgar, inhämtat utlåtanden över motionerna från kommerskollegium, lantbruksstyrelsen och medicinalstyrelsen. Härjämte hava yttranden införskaffats från Sveriges allmänna lantbrukssällskap, svenska lantmännens riksförbund och Sveriges kemiska industrikontor. Samtliga dessa utlåtanden och yttranden äro såsom bilagor fogade vid vederbörande utskotts betänkanden i ämnet. Jämväl har kommerskollegium före sitt utlåtandes avgivande införskaffat yttrande från samtliga handelskammare, Sveriges köpmannaförbund, svenska foderämnes- och spannmålsimportörernas förening, svenska superfosfatförsäljningsaktiebolaget och kooperativa förbundet.

Spörsmålet om statliga åtgärder för kontroll av handeln med fodermedel och särskilt med konstgjorda gödningsämnen har tidigare varit föremål för riksdagens omprövning. Redan vid 1896 års riksdag hemställde enskild motionär i andra kammaren om obligatorisk kontroll av handeln med gödselämnen och fodermedel, vilken motion godkändes av riksdagens båda kamrar utan att dock, när frågan i form av kungl. proposition slutligen förelades riksdagen år 1904 — enär kamrarna stannade i skiljaktiga beslut — föranleda åsyftad lagstiftning i ämnet. Även vid 1905 års lagtima riksdag var frågan på grund av enskild motion föremål för riksdagens prövning utan att dock föranleda någon riksdagens åtgärd.

I skrivelse av den 21 januari 1931 till Eders Kungl. Maj:t har jämväl svenska foderämnes- och spannmålsimportörernas förening genom hemställan om utredning rörande lagstiftning angående handeln med foderämnen, i likhet med

motionärerna, velat rikta statsmakternas uppmärksamhet på förevarande spörsmål.

Riksdagen har av de inkomna yttrandena funnit vitsordat, att en utredning om skärpta kontrollbestämmelser för handeln med fodermedel är befogad. Visserligen torde förhållandena härvidlag nu vara bättre än de förut varit, men ännu synes kontroll å försåld vara långt ifrån alltid vara så ordnad, att köparen kan erhålla önskvärd säkerhet för att den levererade varan överensstämmer med vad som utlovats om dess sammansättning och näringsvärde. Särskilt torde detta gälla om foderblandningar och foderpreparat, vilkas näringsvärde och därmed också saluvärde kan vara högst olika, beroende på sammansättningen av i blandningen ingående beståndsdelar. Det förekommer också, såsom i de avgivna yttrandena omnämnes, ofta fodermedel med lika namn och utseende, men med mycket stor olikhet i fråga om näringsämnehalt och därmed värde. Även synas stundom felaktiga eller vilseledande benämningar åsättas salubjudna fodermedel. Att missräkningar och ekonomiska förluster genom dessa förhållanden kunna vållas jordbrukarna synes riksdagen tydligt liksom också, att de ekonomiskt svaga köparna bliva mest lidande, varför en utredning, huru tryggare inköpsförhållanden skola kunna åvägabringas, i jordbrukets intresse synes böra företagas. En sådan utredning skulle också, såsom framgår av vissa yttrandena över motionerna, vara av värde för de lojala försäljarna av fodermedel.

Vid en sådan utredning i ämnet torde böra undersökas, *dels* huruvida föreskrifter böra utfärdas för säljaren att lämna uppgift om beståndsdelarna i foderblandningarna, *dels ock* på vilket sätt köpare av fodermedel skall kunna erhålla garantier för att den levererade varan överensstämmer med de uppgifter om varans halt av värdebestämmande beståndsdelar, som utlovats. Vid bedömande av de åtgärder, som i motionernas syfte böra beaktas, torde ock hänsyn tagas till den kontrollerande verksamhet, som genom lantmännens egen föreningsrörelse kan vara möjlig åstadkomma. Vid en blivande utredning torde ock uppmärksamheten fästas därå, att de kontrollåtgärder, som här avses, icke så utformas, att de komma att verka alltför betungande för den lojala handeln och onödigt fördyra varan för köparna.

Med stöd av vad sålunda anförts får riksdagen anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, på vilket sätt kontroll å handel med fodermedel lämpligast bör ordnas, samt vidtaga de åtgärder, vartill utredningen kan giva anledning.

Stockholm den 9 maj 1931.

Med undersätlig vördnad.